

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדְשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

זֵהָר חֻדְשׁ רוּת

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנִחְמָד לְמַעַן יִדְוֹץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מִחוּלַק ל- תַּתְק"ס (960) קוֹנְטֵרְסִים

ל"ב כְּרֻכִים שֶׁל ל' חֻלְקִים

כֹּרֶךְ ל' - חֻלְק ל'

קוֹנְטֵרְס 900

מוֹפָץ לֵאל מִטְרוֹת רוּחַ כֻּלָּל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כֹּל סֵפֶר הַזֵּהָר בְּדִקּוֹת סְפוּרוֹת

"קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא אֹרִייתָא וְיִשְׂרָאֵל חַד הוּא"

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הַעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תְּשַׁע"א לַפ"ק - בַּעֲיִה"ק בֵּית שְׁמוּשׁ תּוֹכֵב"א

ספר רחמי הרשב"י

חלקים נבחרים מדרשה
עשרת ימי תשובה תשע"א
מכ"ק אדמו"ר מהאלמין שליט"א
בביהמ"ד עטרת ישעיה האלמין – בית שמש
לעורך רחמי שמים
על ידי התחברות לתנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע

ברוכים הבאים בשם ה'

ברשות הרבנים הגאונים, ראשי ישיבות שליט"א, ומזכי הרבים
המקרבים את אחינו בני ישראל לאבינו שבשמים ה' עליהם יחיו, שארגנו
את הקבוץ הזה, וברשות כל הקהל הקדוש הזה, יוסף ה' עליכם אסף פעמים
ויברך אתכם כאשר דבר לכם, אמן.

אנחנו מיחלים ומצפים שמקידוש השם הגדול והנורא הזה היוצא
מהקבוץ הקדוש הזה, נזכה לברכת: "וקבצנו יחד מהרה מארבע כנפות
הארץ לארצנו", בביאת משיח צדקינו בב"א.

כתוב במשנה באבות (פרק ג א): "עקבא בן מהללאל אומר, הסתפל
בשלושה דברים ואין אתה בא לידי עברה. דע, מאין באת, ולאן אתה הולך,

הַקְדָּמָה לְזוּהַר תַּתְק"ס חֲלָקִים - מִבְּצַע "יַחַד כָּל יִשְׂרָאֵל"

יִשְׂרָאֵל ה'קְדוּשִׁים וְהַטְהוּרִים ה'מָה בְּלוּלִים כָּל שָׁשִׁים רְבּוּא נְשָׁמוֹת בְּתוֹךְ סֵפֶר הַזוּהַר"ק, בְּדַבְּרָתָב רַבִּינוּ הַקְדוֹשׁ הַרְמַח"ל זִי"ע בְּאַגְרוֹתָיו. וְלִכֵּן כָּל אֶחָד יִטְמִין עַצְמוֹ בְּסֵפֶר הַזוּהַר הַק' בְּמִיחָד בְּדוֹרְנוּ דְרָא בְּתַרְאָה וְדוֹר אַחֲרוֹן. וְיִזְהַר (זַהַר חֲלָק ג') דָּף קנ"ג: בְּרַעֲיָא מְהֵימְנָא כְּתַב דְּהוּא "תִּיבַת נַח" שְׁמַצִּיל מִפְּנֵי הַמְּבּוּל הַנּוֹרָא. וְלִזְהַר תַּתְקַן הַרְמַח"ל זִי"ע דִּיקְבְּצוּ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל לְלַמּוֹד זוּהַר"ק וּבְזֶה יִתְבַּטְּלוּ כָּל הַגְּזֵרוֹת - וְיִצְמַחוּ הַיְשׁוּעוֹת בְּצִמְחַת קַרְן דְּדוֹד בְּמַהֲרָה. (וְעַיֵן בְּסֵפֶר זְכוּתָא דְרַשְׁבִּי).

כְּתַב בְּשַׁדִּי חֲמוּד (מַעֲרַכַת מ' סוּף בְּלָל קצ"ח) וז"ל: מִצְוָה שְׁעוֹשִׂים אוֹתָהּ הַרְבֵּה בְּנֵי אָדָם בְּשִׁתְפוּת, כָּל אֶחָד נוֹטֵל שְׂכָר כְּאִילוּ עֲשָׂאָה כּוֹלָה לְבָדוֹ, וּמִטַּעַם זֶה נוֹהֲגִים כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת חִבּוּרַת ש"ס וּמְחַלְקִים הַש"ס בֵּין כְּמָה בְּנֵי אָדָם, שְׂכָל אֶחָד לּוֹקַח מִסְכַּת אַחַת, וְעוֹשִׂים סִיּוּם פְּעַם אַחַת בְּשָׁנָה, וְכֵן חִבּוּרוֹת שְׁחַלְקוּ בִּינֵיהֶם לְלַמּוֹד סֵדֶר מִשְׁנִיּוֹת, וְשׁוֹרַת הַדִּין נוֹתֶנֶת שִׁטּוֹל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׂכָר כְּאִילוּ לַמּוֹד הַש"ס כּוֹלוּ, עַב"ל. - שְׁמַחַת סִיּוּם סֵפֶר הַזֶּה: הַרְבֵּי רַבִּי בְּרוּךְ נֶכַד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זִיע"א, נִהַג בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בַּיּוֹם ל"ג בְּעֵמֶר לַעֲשׂוֹת סִיּוּם סִפְרֵי הַזֶּהר הַקְדוֹשׁ, וְאַחַר הַסִּיּוּם לְקַח הַסֵּפֶר הַזֶּהר בְּיַדִּי קְדוֹשׁ וְרַקֵּד כְּמָה שְׁעוֹת, וְאַחֲרֵי רְקוּדִין דְּקִדְשָׁה מִשְׁמַחַת הַיּוֹם וּמִשְׁמַחַת הַתּוֹרָה נֶשֶׁק בְּפִי קְדוֹשׁ אֶת סֵפֶר הַזֶּהר וְאָמַר בְּזֶה הַלְשׁוֹן, "אֵיךְ קָעַן דִּיךְ, אֲוֹן דּוּ קַעֲנִסְט מִיךְ" וּפִירוּשׁ: אֲנִי מִפְּכִיר אוֹתְךָ, וְאַתָּה מִפְּכִיר אוֹתִי. (טַעֲמֵי הַמְּנַהֲגִים).

קְרִיאַת גְּדוּלֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּשַׁנַּת תַּרפ"א: מַעֲלַת לַמּוֹד הַזֶּהר הַקְדוֹשׁ אֲשֶׁר הוּא מְבַטֵּל כָּל מִינֵי פְרַעֲנִיּוֹת וּגְזֵרוֹת קְשׁוֹת וְרַעוֹת וּמוֹתָנָא וְחִרְבָּא וּבְזֶה מַעֲלָמָא... לְשַׁקֵּד עַל לַמּוֹד הַזֶּהר לְגַמֵּר בְּאַרְץ וּבְחוּצָה לְאַרְץ אֶלֶף סִיּוּמִים... וּבְרוּר כִּי גַם אֲנִשֵׁי חוּץ לְאַרְץ יַעֲלֶה הַלַּמּוֹד שְׁלָהֶם עִם אֲנִשֵׁי עִיר הַקְדוֹשׁ בְּמִסְלַת בֵּית קְדוֹשׁ הַקְדוֹשִׁים בְּסוּד כָּל יִשְׂרָאֵל עַרְבִים זֶה בְּזֶה, וְנִכְנַס לְשָׁנָה חֲדָשָׁה שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה בְּרַחֲמִים עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ... סִיּוּם זַהַר לְעֵלוּי מִזֵּל עִם יִשְׂרָאֵל וּלְבַטֵּל כָּל הַצָּרִים אוֹתָם עֲלִיּוֹנִים וְתַחַתּוֹנִים, וְיַפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ וְיַקְלֵק מַחֲשָׁבוֹתָם וְלֹא תַעֲשִׂינָה יְדֵיהֶם תּוֹשִׁיָה, וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֵּן לְבִטָּח וְנִרְאָה בְּנַחֲמַת צִיּוֹן, וּבְמַהֲרָה יִתְקַיֵּים וְיִקְרָאתָם דְּרוּר בְּאַרְץ אֲבִיךָ.

הַלּוּמְדִים בְּחִבּוּרָה - כָּל אֶחָד כְּמָה דְקוֹת וּמִשְׁתַּתְּפִים וּמִתְאַחֲדִים בְּרִצּוֹנָם, עוֹלָה לָהֶם לְכוֹלָם שְׁלַמְדוּ כָּל הַזוּהַר"ק, וְכַף נוֹכַל בְּשֶׁבַע דְקוֹת לַעֲשׂוֹת סִיּוּמֵי זוּהַר לְאַלְפִים, וְיִתְקַיֵּים בְּנוֹ דְבְרֵי הַנְּבִיאִי יִשְׁעִיָה (פֶּרֶק ס' כ"ב) "הַקְטֵן יְהִיָה לְאַלְף" שְׁאִפִּילוּ בְּדוֹרְנוּ הַנְּמוּךְ - יוֹכַל לְהַחֲשֵׁב לְשֵׁר הָאֶלֶף, שְׁסִים כָּל הַזוּהַר"ק, וּבְפִלְא יוֹעֵץ (עַרְף רַבִּים) כְּתַב: וְכְמָה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְתוֹרָה דְרַבִּים וְתַפְלָה דְרַבִּים וְכָל מִצְוָה הַנְּעִשִׂית בְּרַבִּים, הִנֵּה כִּי בֵן רַאוּי לְכָל אָדָם לְהַתְחַבֵּר עִם יְרֵאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ וְלִקְיִים מְאָמֶר דְּדוֹד הַמְּלָךְ ע"ה (תְּהִלִּים קי"ט ס"ג) "חֲבֵר אֲנִי לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךָ". עַב"ל.

עַל סִיּוּם "כָּל סֵפֶר הַזֶּהר" בְּגִירְסָא מְצִינוּ מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת אֲזוֹ סַעֲדַת מִצְוָה וּלְפַטֵּר בְּכוּרִים מִתַּעֲנִית בְּעַרְב פֶּסַח. (סֵפֶר דְרָף אר"ץ מְנַהֲגֵי יְהוּדֵי אֲרַם צוּבָה חֲלָק א' עַמּוּד כ"ז). (וְעַיֵן בְּשׁוֹרַת פְּרַחֵי כְּהוּנָה חֲלָק אר"ח ס' י"ג)... וּמִמִּילָא כָּל שְׁכָן בְּלַמּוֹד הַזוּהַר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזוהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחוץ. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן"י בוא"ו בן"י ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי הית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואת...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

רחמי הרשב"י

ולפני מי אתה עתיד לטון דין וחשבון, לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא.

שואלים המפרכשים מה זה דין ומה זה חשבון? ומבארים דין זה על העברה וחשבון זה על זמן העברה שהיה יכול לעשות מצוה וללמד תורה.

ידועים דברי חז"ל הקדושים: (יומא דף פ"ו ע"ב) תשובה מיראה מהפכת זדונות לשגגות, ותשובה מאהבה זדונותי נהפכים לזכויות. והעצה היחידה להינצל מהחשבון היא תשובה מאהבה, ואחד מיסודי התשובה זה קבלה לעתיד.

מורי ורבותי!!! איך אפשר לתקן, ואיך אפשר להפוך שעה אחת למאות מיליוני שעות של תורה?, ובמה יתרצה תשובתנו לתשובה מאהבה?, ומה נקבל על עצמנו כדי לזכות בדין וחשבון?

"על כן יאמרו המשלים באו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון: כי אש יצאה מחשבון להבה מקרית סיחון אכלה ער מואב בעלי במות ארנן: (במדבר כ"א - כ"ז-כ"ח), ובגמרא בבא בתרא (דף ע"ח ע"ב): א"ר שמואל בר נחמן א"ר יוחנן מאי דכתיב על כן יאמרו המושלים וגו' המושלים אלו המושלים ביצרם בואו חשבון בואו ונחשב חשבוננו של עולם הפסד מצוה כנגד שכרה^א ושכר עבירה כנגד הפסדה תבנה ותכונן אם אתה עושה כן תבנה בעולם הזה

[א] סיפור מסוחר יהודי מוכר בירושלים עיה"ק: כשנודע לו דברי הבן איש חי והכסא מלך, ניצל את זמנו ולמד שש שעות בשבת אחת.

וסיפר לי על כך. אמרתי לו שכשלומודים בשמחה, זה שווה מליון שנה, ענה לי, לו ידעתי הייתי לומד 13 שעות זוהר בשבת.

בואו וראו מוחו של סוחר שעושה חשבונות על כסף וזהב, כששומע חשבונות כאלו שיכול להגיע לעשירות גדולה כזה, ומקיים בעצמו את הפסוק "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף". ועל זה אפשר להמליץ דברי חז"ל הקדושים במסכת אבות (פרק ד' משנה א'): בן זומא אומר... איזהו עשיר השמח בחלקו, שנאמר (תהלים קכח), יגיע פסידו כי תאכל אשריו וטוב לך. אשריו, בעולם הזה. וטוב לך, לעולם הבא.

ואנו מתפללים בכל יום: "יתן חלקנו בתורתך", ומיהו העשיר האמיתי זה שממח בחלק ולימוד התורה ובוה מכפיל את תורתו באלף, וידוע דברי האר"י החי שעיקר עבודת ה' צריך להיות בשמחה, ועל ידה זוכים לכל המעלות וההשגות בסייעתא דשמיא.

הנו"ן כפופה, ולא פשוטה. כפף אותו הקדוש ברוך הוא פנחש הולך על גחון, ודבר עמו. מה אמר ליה לאיוב. (איוב לח ד) איפה היית בסידי ארץ. מיד שתק, ולא יכול לעמוד בתוכחתו. להורות שמעשיו של הקדוש ברוך הוא באמת.

הקדוש ברוך הוא פנחש הולך על גחון, ודבר עמו. מה אמר לאיוב? (איוב לח) איפה היית בסידי ארץ. מיד שתק, ולא יכול לעמוד בתוכחתו. להורות שמעשיו של הקדוש ברוך הוא באמת.

רבי אלכסנדר פתח ואמר, (שם) בן יחד פוכבי בקר, פוכבים שבמרום שולטים בלילה, חוץ מאותם ששולטים בבקר. וכלם משבחים ומפארים ומיחדים שמו של הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב בן יחד פוכבי בקר, ולא פוכבי לילה, אף על פי שממשלתם כרגע.

רבי אלכסנדר פתח ואמר, (שם פסוק ז) בן יחד פוכבי בקר, פוכבים שבמרום שולטים בלילה, חוץ מאותן ששולטין בבקר. וכלן משבחין ומפאין ומיחדין שמו של הקדוש ברוך הוא. הדין הוא דכתיב, בן יחד פוכבי בקר, ולא פוכבי לילה אף על פי שממשלתן כרגע.

ויריעו כל בני אלהים, אמאי ויריעו, רבי אלכסנדר, בשעה שעולה עמוד השחר, אותם בני אלהים מריעים בתרועה, וכל אותם המלאכים והפוכבים הממנים בלילה מעבירים אותם ממקומם, ושולטים מלאכים אחרים במקומם להיותם ממנים ביום.

ויריעו כל בני אלהים, אמאי ויריעו, רבי אלכסנדר, בשעה שעולה עמוד השחר, אותן בני אלהים מריעין בתרועה, וכל אותן המלאכים והפוכבים הממנים בלילה, מעבירין אותם ממקומם, ושולטים מלאכים אחרים במקומם, להיותם ממנים ביום.

רבי חסדאי אומר, פוכב אחד יש במרום, והקדוש ברוך הוא מוציאו ממקומו, וילון שמו. והוא ממנה להכניס ולהוציא שאר הפוכבים, ומשמש כל הלילה. בין שאותם פוכבי בקר שולטים, נגנו ונבלע במקומו.

רבי חסדאי אומר, פוכב אחד יש במרום, והקדוש ברוך הוא מוציאו ממקומו, וילון שמו. והוא ממנה להכניס ולהוציא שאר הפוכבים, ומשמש כל הלילה, בין שאותן פוכבי בוקר שולטין, נגנו ונבלע במקומו.

אמר רבי שמואל, כתוב (שם טו) המרגיז ארץ ממקומה ועמודיה יתפלצון. כשהקדוש ברוך הוא רוצה להרגיז כל העולם, ולרגש ולהרעיש את עמודיו, לא מרעיש אותו אלא ממקומו. מי הוא מקומו? זו הנקדה של ציון.

אמר רבי שמואל, כתוב (שם טו) המרגיז ארץ ממקומה ועמודיה יתפלצון. כד קודשא בריך הוא בעי למירגז כל עלמא, ולארגשא ולארעשא סמכוהי, לא ארעיש ליה אלא ממקומו. מאן מקומו. דא נקודה דציון.

רבי רחומאי אומר, מציון השפת העולם, שכתוב (תהלים א) מזמור לאסף אל אלהים ה' דבר ויקרא ארץ ממזרח שמש עד מבוא.

דכתיב, (תהלים א) מזמור לאסף אל אלהים

ה' דבר ויקרא ארץ ממזרח שמש עד מבואו. וכתוב בתריה, מציון מכלל יופי אלהים הופיע.

וכתוב אחריו, מציון מכלל יפי אלהים הופיע.

ואמר רבי שמלאי, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, הכניס אור באור, והלביש זה בזה, וברא שמים, שכתוב (שם קד) עטה אור כשלקמה נוטה שמים פיריעה.

ואמר רבי שמלאי, כד ברא קודשא בריך הוא עלמא, אעיל נהורא בנהורא, ואלביש דא בדא, וברא שמים. דכתיב, (שם קד ב) עוטה אור כשלקמה נוטה שמים פיריעה.

והאור הזה נקרא אור לבושו. האור הראשון שהתלבש בו הקדוש ברוך הוא. ואותו האור התפשט בהוד והדר, ונברא העולם, שכתוב הוד והדר לבשת כו' נוטה שמים פיריעה.

והאי אור, אקרי אור לבושו. אור קדמאה, דאתלבש ביה קודשא בריך הוא. וההוא אור אתפשט בהוד והדר, ואיברי עלמא. דכתיב, הוד והדר לבשת וכו' נוטה שמים פיריעה.

רבי חזקיה אמר, כשנטל הקדוש ברוך הוא את השלג וזרק לתוף המים, מתחת כבודו, נטל כשעור שעלו, שכתוב (ישעיה מ) מי מדד כשעלו מים.

רבי חזקיה אמר, כשנטל הקדוש ברוך הוא את השלג, וזרק לתוף המים, מתחת כבודו, נטל כשיעור שעלו, דכתיב, (ישעיה מ יב) מי מדד כשעלו מים.

רבי יודאי אמר, כשעור שלישי זרת נטל, וזרק לתוף המים, שכתוב (שם) וכל בשלש עפר הארץ. וכתוב (איוב לו) כי לשלג יאמר הוא ארץ.

רבי יודאי אמר, כשיעור שלישי זרת נטל, וזרק לתוף המים. דכתיב, וכל בשלש עפר הארץ. וכתוב, (איוב לו) כי לשלג יאמר הוא ארץ.

ומתחת המים נקפא מקום אחד בתחלה, באמצע התהום, ונעשית משם אבן אחת משקעת באמצע תהום, ועלתה למעלה ונראית בציון, והיא נקדת העולם.

ומתחת המים, נקפא מקום אחד בתחילה, באמצע התהום, ונעשית משם אבן אחת משוקעת באמצע תהום, ועלתה למעלה ונראית בציון. והיא נקודת העולם.

רבי יוסי אמר, העגל והפדודר אין (ממתקים) מוקמים (הגלגל וחקקיו לא מסתובבים) אלא מתוף נקדה אחת באמצע, ואותה הנקדה היא מקומו של עולם, ומשם נתפשטה הארץ לכל רוחותיה. רבי חזקיה אמר, כעין ברייתו של אדם.

רבי יוסי אמר, סגלגל וסגולגלתא לא (ממתקין) מתמוקמי (נ"א הגלגל סגלגלותיה לא מסחר), אלא מגו חד נקודה, באמצע, וההיא נקודה אינה מקומו של עולם, ומשם נתפשטה הארץ לכל רוחותיה. רבי חזקיה אמר, כעין ברייתו של אדם.

בשעה שנקפאה הארץ מתחת המים, מה פתויב? (בראשית א) יקרו המים מתחת השמים אל מקום

בשעה שנקפאה הארץ מתחת המים, מה פתויב, (בראשית א ט) יקרו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה

פתויב, (בראשית א ט) יקרו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה

אָחד וּתְרַאֶה הַיְבֵשָׁה. כִּיֹּן שָׂרְאוּ
הַמַּיִם יְבֵשָׁה, הָיָו עוֹלָיִם וְנִגְבְּהִים
לְכִסּוּתָהּ כְּבָרְאֵשׁוֹנָה, עַד שֶׁגָּעַר
בָּהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנָסוּ,
שְׁכַתוּב (תהלים קד) מִן גְּעַרְתָּךְ
וְנָסוּן.

וְאִף עַל פִּי שֶׁהָיָו נָסִים, לֹא הָיָו
מִשְׁתַּכְּכִים. מָה הַטַּעַם? מִפְּנֵי
שֶׁהָיָו מְכַסִּים עֲלֵיהָ בַתְּחִלָּה,
וְעַכְשָׁיו נָסִים מִפְּנֵיהָ. מָה עָשָׂה
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? נִטַּל כְּמִין
צָרוּר שֶׁל חֶרֶשׁ, וְחֻקָּק בּוֹ שְׁמוֹ
שֶׁל שְׂבָעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת וְהִשְׁלִיךְ
לְתוֹךְ הַמַּיִם, וְעַמְדוֹ מִיַּד
וְנִשְׁתַּכְּכוּ.

וּבְאִיזָה מְקוֹם עַמְדוֹ? בְּצִיּוֹן,
שְׁכַתוּב (שם) מְצִיּוֹן מְכַלֵּל יְפִי, זֶה
שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
וּכְשֶׁהָאַרְצָן מִתְמוֹטָטֶת, אֵינָה
מִתְמוֹטָטֶת אֲלֵא מִמְּקוֹם זֶה,
שֶׁהוּא מְקוֹם הָעוֹלָם.

רַבִּי פֶּדַת אָמַר, הַנֹּשֶׁבַע בְּאַמַּת
בְּשֵׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
צָרוּר זֶה שֶׁחֲתוּם בּוֹ שְׁמוֹ, מִסְתַּלַּק
לְמַעַלָּה בְּחִדּוּהוּ, וּמִתְקַיֵּים בּוֹ,
וְהָעוֹלָם מִתְקַיֵּים. וְהַנֹּשֶׁבַע לְשֶׁקֶר,
אוֹתוֹ צָרוּר עוֹלָה וּמִסְתַּלַּק, וְרוֹאֶה
שֶׁהוּא שָׂוָא, וְאֵז הָעוֹלָם
מִתְמוֹטָט, וְרוֹצֵה לְחַזֵּר לְתוֹךְ
וּבְהוֹ, שְׂאִין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּים אֲלֵא
עַל שְׁמוֹ הַחֲתוּם בְּאַמַּת. וְעַל זֶה
כְּתוּב (שמות כ) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם
ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא.

רַבִּי חִזְקִיָּה אָמַר, מְקוֹם כָּל
הָעוֹלָם כְּלוּ הִיא נִקְרָא אַחַת, אֲשֶׁר
עֲלֵיהָ עוֹמֵד הַכֵּל. וְהַכְּבוֹד אֵינּוּ
בְרוּךְ אֲלֵא מִמְּקוֹמוֹ, שְׁכַתוּב
(יחזקאל א) בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ.
מָה זֶה וְעַמְדוּיָהּ יִתְפַּלְצוּן (איוב ט)?
רַבִּי פְּרַחְיָא אָמַר, אֵלֵינוּ הַעַמּוּדִים
הַתּוֹמְכִים הַיְסוּד, וְקִיּוּמוֹ שֶׁל
הָעוֹלָם עֲלֵיהֶם. וְכַמָּה הֵם? ז',
שְׁכַתוּב (משלי ט) חֲצֻבָה עַמּוּדֵיהָ
שְׂבָעָה. הַיְסוּד שֶׁל אוֹתָם

הַיְבֵשָׁה. כִּיֹּן שָׂרְאוּ הַמַּיִם הַיְבֵשָׁה, הָיָו עוֹלָיִם
וְנִגְבְּהִים לְכִסּוּתָהּ כְּבָרְאֵשׁוֹנָה, עַד שֶׁגָּעַר בָּהֶם
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנָסוּ, דְּכַתִּיב (תהלים קד י) מִן
גְּעַרְתָּךְ וְנָסוּן.

וְאִף עַל פִּי שֶׁהָיָו נָסִין, לֹא הָיָו מִשְׁתַּכְּכִין. מֵאִי
טַעְמָא. מִפְּנֵי שֶׁהָיָו מְכַסִּין עֲלֵיהָ בַתְּחִלָּה,
וְעַכְשָׁיו נָסִין מִפְּנֵיהָ. מָה עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. נִטַּל כְּמִין צָרוּר שֶׁל חֶרֶשׁ, וְחֻקָּק בּוֹ שְׁמוֹ
שֶׁל ע"ב שְׁמוֹת, וְהִשְׁלִיךְ לְתוֹךְ הַמַּיִם, וְעַמְדוֹ
מִיַּד, וְנִשְׁתַּכְּכוּ.

וּבְאִיזָה מְקוֹם עַמְדוֹ. בְּצִיּוֹן. דְּכַתִּיב, (שם נ ב)
מְצִיּוֹן מְכַלֵּל יוֹפִי, זֶה שְׁמוֹ שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּכְשֶׁהָאַרְצָן מִתְמוֹטָטֶת,
אֵינָה מִתְמוֹטָטֶת אֲלֵא מִמְּקוֹם זֶה, שֶׁהוּא מְקוֹם
הָעוֹלָם.

רַבִּי פֶּדַת אָמַר, הַנֹּשֶׁבַע בְּאַמַּת בְּשֵׁמוֹ שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, צָרוּר זֶה שֶׁחֲתוּם בּוֹ
שְׁמוֹ, מִסְתַּלַּק לְמַעַלָּה בְּחִדּוּהוּ, וּמִתְקַיֵּים בּוֹ,
וְהָעוֹלָם מִתְקַיֵּים. וְהַנֹּשֶׁבַע לְשֶׁקֶר, אוֹתוֹ צָרוּר
עוֹלָה וּמִסְתַּלַּק, וְרוֹאֶה שֶׁהוּא שָׂוָא, וְאֵז הָעוֹלָם
מִתְמוֹטָט, וְרוֹצֵה לְחַזֵּר לְתוֹהוֹ וּבּוֹהוֹ. שְׂאִין
הָעוֹלָם מִתְקַיֵּים, אֲלֵא עַל שְׁמוֹ הַחֲתוּם בְּאַמַּת.
וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמות כ) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה'
אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא.

רַבִּי חִזְקִיָּה אָמַר, מְקוֹם כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, הִיא
נִקְוָה אַחַת, אֲשֶׁר עֲלֵיהָ עוֹמֵד הַכֵּל.
וְהַכְּבוֹד אֵינּוּ בְרוּךְ אֲלֵא מִמְּקוֹמוֹ. דְּכַתִּיב, (יחזקאל
א ב) בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ.

מֵאִי וְעַמּוּדֵיהָ יִתְפַּלְצוּן. רַבִּי פְּרַחְיָא אָמַר,
אֵלֵינוּ עַמּוּדִים סְמִכִין יְסוּדָא, וְקִיּוּמָא
דְּעֻלְמָא עֲלֵיהֶוּ. וְכַמָּה אֵינּוּן. שְׂבָעָה. דְּכַתִּיב,
(משלי ט א) חֲצֻבָה עַמּוּדֵיהָ שְׂבָעָה. יְסוּד דְּאֵינּוּן
סְמִכִין, צְדִיק אָחַד. דְּכַתִּיב, (שם י כה) וְצְדִיק יְסוּד

התומכים צדיק אחד, שכתוב (שם) וצדיק יסוד עולם. עמוד לא כתוב, אלא יסוד, היסוד שהכל עומדים עליו.

בנגד זה שבועה רקיעים הם, ושבועה כוכבים רצים וחוזרים הם. שבע ארצות. שבועה ימים. שבועה תהומות. וכלם תלויים במאמר ההוא, שנאמר הבונה בשמים מעלותו. הם שבע ספירות, מעלות גדולות, עמודים חקוקים בשמו הגדול, וכלם תלויים במאמר אחד, והם שמים העליונים.

ושבע ארצות קדושות שמזדווגים עמהם, ואין בהם פרוה, שנאמר ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. יום שני יום שלישי. יום רביעי. יום חמישי. יום הששי. יום ששית ימים עשה ה'.

ובנגדם שבועה עמודים חקוקים, בשמים. ואינון שני עשר שבטים, דאינון (דף צג ע"ב) תלויין במדת יעקב, הנקרא שמים. שנאמר, (מ"א ח לט) ואתה תשמע השמים מכוון שבתך, וכתוב, שמע ישראל וגו'. רבי רחומאי אומר, השבועה עליונים, הם שמו של הקדוש ברוך הוא. ואגדתו, מאי אגדתו. הם שבע מעלות למטה מהם, שעומדים על העולם, ומנהיגים אותו. על ארץ, זו ארץ התחתונה. יסדה, זו ארץ העליונה הנקראת בינה, והיא תלויה בחכמה. ומאי איהו, תבל. שנאמר, (ירמיה יב ח) מכין תבל בחכמתו.

הקורא למי הים, (עמוס טו ט) ים אחד, והן שבועה. רבי פרוספדאי אומר, הלא ים אחד בעולם הוא. אמר רבי רחומאי, ימים פתיב. דכתוב, (בראשית א ט) ולמקוה המים קרא ימים. וכוון נכנסין לים הגדול, והם שבועה, וכלם

עולם. עמוד לא כתיב, אלא יסוד, יסודא דכולא קיימין עליה.

בנגד זה, שבועה רקיעין הן. ושבועה כוכבים רצין וחוזרין הן. שבועה ארצות. שבועה ימים. שבועה תהומות. וכולם תלויים במאמר ההוא. שנאמר, (עמוס טו ט) הבונה בשמים מעלותו. הם שבועה ספירות, מעלות גדולות, עמודים חקוקים בשמו הגדול, וכלם תלויים במאמר אחד, והם שמים העליונים.

ושבע ארצות קדושות, שמזדווגין עמהן. ולא אית בהון פירווא. שנאמר, (בראשית א ה) ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. יום שני, יום שלישי. יום רביעי. יום חמישי. יום הששי. עד יום השביעי. (שמות כ יא) כי ששית ימים עשה ה'.

ובנגדם שבועה עמודים חקוקים, שהם תלויים בשמים. ואינון שני עשר שבטים, דאינון (דף צג ע"ב) תלויין במדת יעקב, הנקרא שמים. שנאמר, (מ"א ח לט) ואתה תשמע השמים מכוון שבתך, וכתוב, שמע ישראל וגו'. רבי רחומאי אומר, השבועה עליונים, הם שמו של הקדוש ברוך הוא. ואגדתו, מאי אגדתו. הם שבע מעלות למטה מהם, שעומדים על העולם, ומנהיגים אותו. על ארץ, זו ארץ התחתונה. יסדה, זו ארץ העליונה הנקראת בינה, והיא תלויה בחכמה. ומאי איהו, תבל. שנאמר, (ירמיה יב ח) מכין תבל בחכמתו.

הקורא למי הים, (עמוס טו ט) ים אחד, והן שבועה. רבי פרוספדאי אומר, הלא ים אחד בעולם הוא. אמר רבי רחומאי, ימים פתיב. דכתוב, (בראשית א ט) ולמקוה המים קרא ימים. וכוון נכנסין לים הגדול, והם שבועה, וכלם

נִכְנָסִים בּוֹ, זֶה לְמִטָּה מְזֵה, עַד הַתְּהוֹם, עַד
שֶׁתִּמְצָא יָם הַגְּדוֹל שֶׁבָּעָה זֶה עַל זֶה, וְכוּלָם
תְּלוּיִם בְּמֵאֵמֶר אֶחָד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַלְאִי, אֵימָתִי הָעוֹלָם מִתְמוּטָט.
בְּשָׁעָה שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבִיט וְרוֹאֶה
בּוֹ. שְׁנֵאמַר, (תהלים יד ב) ה' מִשְׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל
בְּנֵי אָדָם וּגְו'.

רַבִּי נְהוֹרָאִי וְרַבִּי יִצְחָק קָמוּ בְּנְהוֹרָא, כִּד נְהוּ
יִמְמָא, לְמִיּהוּ בְּאוּרְחָא. עַד לָא נִפְקִי,
זָקַף עֵינוּהֵי רַבִּי נְהוֹרָאִי, חָמָא בְּכוּכְבֵי בִקְר
דְקָא מְרַתְתִי. אָמַר לִיה ר' יִצְחָק, חֲזִי אֵינוּן
כוּכְבֵיָא דְקָא מְרַתְתִי בְּדַחִילָא דְמְרִיהוֹן, הִשְׁתָּא
מְטִי זְמַנִּייהו לְזַמְרָא.

בְּגִין, דְּאֵינוּן בְּנֵי אֱלֹהִים, קָיְמוּ עַלִייהו. וְכִד
מְסִימוּ שְׁאָר חִיילִין דְקָא מְשַׁבְּחִין
בְּלִילְיָא, אֵינוּן בְּנֵי אֱלֹהִים תּוֹקְעִין תְּרוּעָה,
וּמִתְכַּנְּסִין כָּל מְשַׁרְיִין דְשְׁלִטִין בְּלִילְיָא
לְאַתְרֵיהוּ.

כְּרִין אֵינוּן כּוּכְבֵיָא דְשְׁלִטִין בִּימְמָא, בְּצַפְרָא,
מְרַתְתִין וְדַחִלֵי וְסַלְקֵי שִׁירְתָא. וְהִשְׁתָּא
מְטָא זְמַנִּייהו, לְשַׁבְּחָא לְמְרִייהו, בְּזַמְנָא דָא
דְשַׁמְעִין הֵיא תְרוּעָה. דְכְתִיב, (איוב לח ז) בְּרִן
יַחַד כּוּכְבֵי בִקְר וַיְרִיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.

אֲקָרְיָמוּ וְאָזְלוּ, וְהוּה נְהִיר יִמְמָא. כִּד נִפְק
שְׁמֵשָׁא וְאַתְגַּלִּי לְעַלְמָא, אָמַר לִיה
רַבִּי יִצְחָק לְרַבִּי נְהוֹרָאִי, תְּוֹהֵנָא כִּד אֶסְתַּפְּלֵנָא
בְּשַׁמְשָׁא, דְכִי נִפְק, נִפִּיק סוּמְקָא, וּלְכַתֵּר הָכִי
אַתְהִדֵּר חוּרָא. אַמַּאי.

וְדָא אֲדַרְפְּנָא מְלָה, דְאָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶן שְׁלוֹם,
אָמַר רַבִּי יִצְחָק בֶּן יְהוּדָא, שְׁמֵשָׁא כִּד
נִפִּיק, נִפִּיק בְּתוֹקְפָא, כְּגַבְר תְּקִיף. וּבְקַע תְּלִיסֵר
מְשַׁקּוּפֵי חִלוּנֵי דְרִקִיעָא.

וְרִית בְּכָל אֵינוּן כּוּכְבֵי שְׁמִיָא וּמְזַלֵי דְאֵיקְרֵי

וְכָלָם נִכְנָסִים לַיָם הַגְּדוֹל, וְהֵם
שֶׁבָּעָה, וְכָלָם נִכְנָסִים בּוֹ, זֶה
לְמִטָּה מְזֵה, עַד הַתְּהוֹם, עַד
שֶׁתִּמְצָא יָם הַגְּדוֹל שֶׁבָּעָה זֶה עַל
זֶה, וְכָלָם תְּלוּיִים בְּמֵאֵמֶר אֶחָד.
אָמַר רַבִּי שְׁמַלְאִי, אֵימָתִי הָעוֹלָם
מִתְמוּטָט? בְּשָׁעָה שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְבִיט וְרוֹאֶה בּוֹ, שְׁנֵאמַר
(תהלים יד) ה' מִשְׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל
בְּנֵי אָדָם וּגְו'.

רַבִּי נְהוֹרָאִי וְרַבִּי יִצְחָק קָמוּ
בְּאוּרְחָא, כִּד נְהוּרָא, עַד לָא נִפְקִי,
בְּרִיךְ בְּטָרְס שְׁיִצְאוּ, הַרִים עֵינֵינוּ
רַבִּי נְהוֹרָאִי, רָאָה שְׁכוּכְבֵי הַבִּקְר
מְרַתְתִים. אָמַר לוֹ רַבִּי יִצְחָק:
תְּרָאָה אוֹתָם הַכוּכְבֵי שְׁמְרַתְתִים
בְּיָרְאֵת אֲדוּנָם, כַּעַת מְגִיעַ זְמַנָּם
לְזַמְרָא.

כּוּשׁוּם שְׁאוֹתָם בְּנֵי אֱלֹהִים
עוֹמְדִים עַלֵיהֶם. וְכִשְׁמִסְמִים
שְׁאָר הַצְּבָאוֹת שְׁמִשְׁבַּחִים
בְּלִילְיָא, אוֹתָם בְּנֵי אֱלֹהִים תּוֹקְעִים
תְּרוּעָה, וּמִתְכַּנְּסִים כָּל הַמַּחְנוֹת
שְׁשׁוּלְטִים בְּלִילְיָא לְמַקּוּמָם.

וְאִזּוּ אוֹתָם הַכוּכְבֵי שְׁשׁוּלְטִים
בַּיּוֹם, בְּבִקְר, מְרַתְתִים וַיְרָאִים
וּמְעַלִים שִׁירָה. וְכַעַת מְגִיעַ זְמַנָּם
לְשַׁבַּח אֶת רַבּוֹנָם, בְּזַמֵּן הַזֶּה
שְׁשׁוּמְעִים אוֹתָהּ הַתְּרוּעָה,
שְׁכַתוּב (איוב לח) בְּרִן יַחַד כּוּכְבֵי
בִקְר וַיְרִיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.

הִקְרִימוּ וְהָלְכוּ, וְהָיָה מֵאִיר הַיּוֹם,
כְּשִׁיצָא הַשְּׁמֶשׁ וְהִתְגַּלָּה לְעוֹלָם,
אָמַר לוֹ רַבִּי יִצְחָק לְרַבִּי נְהוֹרָאִי:
תַּמְהֵנִי כְּשֶׁהִסְתַּכַּלְתִּי בְּשַׁמֶשׁ.
שְׁכַשְׁיִצָא, יִצָא אָדָם, וְאַחַר כֵּן
חֲזוֹר לְלִבְנִי. לְמָה?

וְדָא נִזְכַּרְתִּי כִּדְבַר שְׁאָמַר רַבִּי
יוֹסִי בֶן שְׁלוֹם אָמַר רַבִּי יִצְחָק בֶּן
יְהוּדָא: כְּשִׁיִּצְא הַשְּׁמֶשׁ, יוֹצָא
בְּתַקְףָּהּ, כְּגַבְר תְּקִיף, וּבִקְעָה שְׁלֹשׁ
עֶשְׂרֵה מְשַׁקּוּפִים שֶׁל חִלוּנֵי רְקִיעַ.
וְאִין בְּכָל אוֹתָם כּוּכְבֵי הַשְּׁמַיִם
וְהַמַּלְאוֹת שְׁנִקְרָא גְבוּר, פִּרְט

לשמש. איזו גבורה עושה? אלא
כשמתים היום ונכנס הלילה,
מסתתמים כל אותם החלונות
והמשקופים של הרקיע. בשעה
שבא היום והשמש יוצא,
מתעטר ונתקק באותיות של סוד
השם הקדוש, ובתקף ובכח שלו
הוא פונס את כל אותם הרקיעים,
יבוקע את כל אותם החלונות,
ונשופים בשלהבותיו, ופותח
אותם ויוצא החוצה.

ומנין לנו שנקרא גבור? שכתוב
(תהלים יט) ישיש כגבור לרוץ ארח.
וכתוב (שופטים ה) כצאת השמש
בגברתו. כגבור שנכנס למלחמה
ונוצח, הוא אדם. כשנוצח, חוזר
לגונו הראשון. כף השמש,
כשיוצא, נדלקים בו שלהבותיו,
והוא אדם מרב גבורתו, ואחר כף
חוזר לגונו הראשון.

הרבו. כשהגיעו לשדה אחד,
אמר רבי יצחק, יאמר מר מאותם
הדברים המעלים שבקריאת
שמע. פתח ואמר, (דברים ו) שמע
ישראל ה' אלהינו ה' אחד.
הפסוק הזה נוח בשעה שאמרו
בני יעקב לאביהם, או משה
לישראל, אבל עכשו, כל העולם
אומרים שמע ישראל. לאיזה
ישראל אומרים?

א"ר, הנה שנינו, יעקב אבינו לא
מת, והקדוש ברוך הוא חתם
אותו בתוף פסא כבודו להיות
תמיד עד על בניו, שמיחדים שמו
של הקדוש ברוך הוא כראוי בכל
יום פעמים. וכשהם מיחדים את
שמו של הקדוש ברוך הוא,
אומרים שמע ישראל, תהיה
מעיד עלינו, שאנו מיחדים את
שמו של הקדוש ברוך הוא
כראוי.

באותה השעה נוטלים את יעקב
בארבעה כנפים, פרושים
ומברך אותו בשבע ברכות. פותח

גבור, בר משמשא. מה גבורה עבד. אלא כד
אסתים ימא ועאל ליליא, אסתתמן פל אינון
כוין ומשקופין דרקיעא. בשעתא דאתי ימא
ושמשא נפק, אתעטר ואתגליף באתוון דרוזא
דשמא קדישא, ובתוקפא ובחילא דיליה, פניס
בכל אינון רקיעין, ובקע בכל אינון חלונין,
ואתוקדון בשלהובוי, ופתח לון ונפק לבר.

ומנא לן דאתקרי גבור. דכתיב, (תהלים יט) ישיש
כגבור לרוץ ארח. וכתיב, (שופטים ה לא)

כצאת השמש בגבורתו. כגבור שנכנס
למלחמה ונוצח, הוא אדם. כשנוצח חוזר
לגונו הראשון. כף השמש, כשנוצח, נדלקים
בו שלהבותיו, והוא אדם מרב גבורתו, ואחר
כף חוזר לגונו הראשון.

אזלו, כד מטו בי חקל, אמר רבי יצחק, לימא
מר מאינון מילין דמעלייתא דבקריאת
שמע. פתח ואמר, (דברים ו ה) שמע ישראל ה'
אלהינו ה' אחד. האי קרא, תינח בשעתא
דאמרו בניו דיעקב לאביוהון, או משה
לישראל, אבל השתא, כלא עלמא אמרי שמע
ישראל, למאן ישראל אמרין.

אלא הא תנינא, יעקב אבינו לא מת, והקדוש
ברוך הוא חתים ליה גו פורסא יקריה,
למהוי תדיר סהדא על בניו, דקא מיחדי שמייה
דקודשא בריך הוא כדחזי, בכל יומא תרין
זמני, וכד אינון מיחדין שמייה דקודשא בריך
הוא, אמרי שמע ישראל, הוי סהיד עלן, דאנן
מיחדי שמייה דקודשא בריך הוא כדקא חזי.
בההוא שעתא, נטלי ליה ליעקב בארבע
גדפין, פרישן לארבע סיטרי עלמא,

וסלקי ליה לקמי קדישא עילאה, ומברך ליה
בשבע ברכאן. פתח הקדוש ברוך הוא ואמר,
לארבעת צדי העולם, ומעלים אותו לפני הקדוש העליון,

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופזר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מוזרה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתו פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שצמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. פי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק פי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ
וְיַצְמַח פְּרָקְנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וְיִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוּל וְיִרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהֵא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלֵינוּ. וְיַחְמוּל וְיַחְמוּל עָלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כַּנְפּוֹ וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדָנָיו יִשְׁקֵהוּ. וְיַצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וְיִשִּׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וְיִלְוֶה אֵלָיו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנִאֲמַר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וְיִהְיֶה לָּהּ בְּשַׁעְרֵים
מְעֻשִׂיָּה: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוּל וְיִרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנָהּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהֵא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וְיַחְמוּל עָלֶיהָ. וְיִלְוֶה אֵלֶיהָ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּהּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנִאֲמַר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

